
Nechtít školné je škodlivý populismus

Nechtít školné je škodlivý populismus

Mladá fronta Dnes, 14.12.2010, Str.: 10, Rubrika: Názory

Věci veřejné, jmenovitě jejich ministr Dobeš, najednou nechťejí školné. Je to pochopitelné, ale škodlivé pro všechny. Jobártova strana (Jobárt je celý politik, složený ze dvou polopolitiků Johna a Bárty) je dnes polopopulární. Protože tato strana byla založena oněmi polopolitiky jakožto polopopulistická, na popularitě lpí. Chce ji získat znovu.

Pokud vystrkuje hrud' k boji proti korupci, dělá to dobře. Jenže to je těžká věc. Na korupci nadává každý a chytit nějakého korupčníka, kmotra nebo dinosaura je těžké. A to můžete vyměnit sto policejních prezidentů. Chyba je totiž v měkkém, úplatkářském systému. Policie je stejně jako část justice jeho součástí.

Říci, že nechceme školné, je lehké. Většina občanů tomu zatleská, podobně jako plamenně tleskala doktoru Rathovi, když vytáhl do boje proti takzvanému julínkovnému, tedy poplatkům za lékařskou prohlídku či za recept.

Tyto poplatky jsou užitečné, řada lidí je však může považovat v jistém smyslu za diskriminační. V případě školného žádná diskriminace neexistuje. Je nejen užitečné, ale jednoznačně spravedlivé. A hlavně pomáhá chudým.

Mám na mysli přirozeně takové platby na veřejných vysokých školách, které nabízí vláda. Tedy maximálně několik tisíc korun za semestr. Ty by si student mohl výhodně půjčit. Jakkoli to vypadá na první pohled jako kladivo na chudé, je to přesně naopak. Když odmyslíme výrazně talentované, až geniální mladé lidi, kteří vystudují vždycky, ať už jsou z pastoušky nebo z paláce, mají mezi námi průměrnějšími zatím větší šanci bohatí.

Zkoušky na veřejných školách, aspoň na žádaných oborech, jsou do velké míry loterie. Školy pořád nemohou přijímat všechny, kteří chtějí studovat, i když je situace rok od roku lepší. Ti, kdo neuspějí, hledají azyl na soukromých školách. Tam je školné mnohonásobně větší než to, které je navrhováno v koaliční smlouvě pro školy veřejné.

Studenti z bohatších rodin tedy mají jednoznačně výhodu. Několik desítek tisíc za rok se na brigádě vydělá těžko a dnes není dobrý způsob, jak by si je mohl chudší člověk půjčit jinak než na velmi vysoký úrok.

Veřejné vysoké školy trpí nedostatkem financí. Platy učitelů včetně profesorů jsou extrémně nízké. Mnohé prostory jsou v ubohém stavu.

Jsou na hranici nebo i za hranicí kapacity.

Učitelé se často musí doprošovat i knih z různých nadací a darů. Chybí moderní vybavení. Na to, abychom "přetahovali" špičkové profesory ze zahraničí, můžeme zapomenout.

Čeští studenti, ať už bohatí či chudí, mají tedy podle všemožných žebříčků (ale i podle intuitivního pohledu na stav vysokých škol) menší šanci na to nejlepší vzdělání než jejich kolegové z vyspělých zemí. Právě kvalifikace, a to špičková kvalifikace, je však hlavní devizou, kterou budeme moci konkurovat v tvrdém budoucím světě. Každý ztracený talent je ztrátou pro zemi jako celek. Tedy pro každého – i pro toho, kdo se na vysokou školu nechystá. Cokoliv, co zvýší možnost studovat kvalitní obory, je tedy správné.

Jakákoli investice do vysokého školství, pokud bude využita účelně a nebude ukradena, je investicí nejen v zájmu profesorů a studentů, nýbrž v zájmu všech – ať už chudých, bohatých, vzdělaných či nevzdělaných.

Tisícové částky za každého studenta placené v takzvaném školném sice tísnivou situaci našich vysokých škol zcela nevyřeší, ale mohou jim pomoci. Nikdo v žádném případě nebude poškozen. Vyřídít si půjčku by mělo být lehké, splácet ji ze slušného platu vysokoškoláka taky. Na veřejné školy se budou moci dostat i lidé z chudších poměrů, kteří by na to jinak neměli.

Nedůstojná platová situace učitelů by se mohla o něco zlepšit. A vy to nechcete, Věci veřejné? Tak to nejste polopopulistická, ale populistická strana polopolitiků.